Opuscula

HONOR THEOLOGICUS
OMNIUM
MAXIMUS.
VIRTUTI & SAPIENTIÆ,
Perillustris & Reverendissimi Domini,
D. JOANNIS HERCULANI
MATUSZEWIC,
Canonicorum Regularium Lateranensium, per
Minorem Poloniam, & M. D. Lithuaniæ,
PRÆLATI GENERALIS,
Canonicæ Casimiriensis SS. CORPORIS CHRISTI,
PRÆPOSITI, &c. &c.
DUM
In Alma Universitate Cracoviensi,
A
Perillustri, Clarissimo, & Admodùm Reverendo Domino,
D. M. ANDREA AUGUSTINO
CZYRZYCKOWIC,
S. Th. DOCTORE & PROFESSORE, ejusdem Facultatis DECANO, Ecclesiarum Collegiatarum S. FLORIANI PRÆPOSITO, Neo-Sandecensis PRIMICERIO, &c. &c.
Almæ Universitatis Cracoviensis,
SENIORE PATRE.
In Lectorio DD. Theologorum,
Sacrâ Doctoratûs Theologici Laureâ,
Ritu Solenni insigniretur,
OBLATUS,
& à
M. FRANCISCO HIERONYMO PLUCINSKI,
Philosoph. Doctore, in Collegio Novoduorsc. Dialectices Profess. Contubernij Sizyniani Seniore.
Applausu Gratulatorio
CELEBRATUS.
Anno Domini, 1711. Die 2. Mensis Junij.

CRACOVIÆ, Typis Francisci Cezary, S. R. M. Ordinarij Chalcographi.

IN GENTILITIUM STEMMA, *PERILLUSTRIS & REVERENDISSIMI DOMINI* PRÆLATI.

CLara Domus gestis, gestat pro Stemmate CYGNUM,
Ut potè quæ cunctis, candida semper erat.
Dulce Melos Patriæ modulando, dicitur ille:
Cantator CYGNUS, nominis ipse sui.
Hic Olor emeritus micat, inter lumina Cæli,
Gestis & meritis, par Domus ista Polis.

HONOR THEOLOGICUS
Omnium
MAXIMUS.

Jactabundi Honorij,

Desinite Diademata, fasces, purpuras, Clavas,
Scipionesq; ostentare.
Supra hæc fallibilis Deæ ostenta,
Eminentia Theologicæ Dignitatis altiùs eminet.
Vestro Honore, veriùs onere nil infeliciùs,
Sub quo non uno Sole, & non in uno Solo,
æstus malorum sustinetis.
Mitrâ Theologicâ nil feliciùs,
Sub qua mens Doctorum, ceu mons Olympi,
ipsis stellatis ædibus & sedibus jungitur.
Vos humanis tanquam homines,
illi Divinis, tanquam Dij immorantur.
Vos terrestria, illi Cælestia meditantur.
Sunt etenim pennæ volucres illis,
quibus celsa Poli conscendunt.
Divinâ Sapientiâ insignitus Animus,
cunctis titulorum insignibus major,
qui uno tantùm minor Jove,
dives, honoratus, pulcher, Rex deniq; Regum est.
Ad aureum malum, etiam mali Nerones accedunt,
Theosophorum Coronâ ij potiuntur duntaxat,
quos innati stimuli, stimulant ad Virtutem & accendunt.

Honor Theologicus,

Solida ingenia amans, Ceras quidem Natalium non respicit.
tamen nihil magis quàm pigri Endimionis verticem despicit,
etiamsi illum,
in Augustis Principũ cunis, ipsa Iuno lactaverit.
Dignitatum quarumvis munia, & quãdo à casibus immunia?
quæ constans in sua inconstantia Prænestina,
non uni Bellisario,
cùm ei libuit, obtulit: cùm ei non licuit, abstulit.

Laurus Theologica,

nullum adversæ sortis fulmen metuit: quia non meruit.
Immobiliter illa huic capiti inhæret, de quo prodijt.
Hoc culmen Theologici Honoris,
jam felicissimo passu attigisti,
Perillustris & Reverendissime Domine,
JOANNES HERCULANE
MATUSZEWIC,
Canonicorum Regularium Lateranensium,
per Minorem Poloniam, & M. D. Lithuaniæ,
PRÆLATE GENERALIS,
Ecclesiæ SS. CORPORIS CHRISTI
PRÆPOSITE, &c. &c.
Non subitò Magnus apparuisti,
cùm & Gigantes priùs exiguam Pumilionis induant formam.
Ivisti ad Apogæum Doctoralis dignitatis,
sed certis Virtutis & Sapientiæ gradibus.
Multis Illustrium Natalium splendor, profuit ad tenebras,
cùm illos Cymmeria nefasti fastûs circumdedit umbra.
Tibi præclarus, ex præclaris Antecessoribus ortus,
meridiem tam Sacri, quàm literati Honoris accendit.

Plurimi

Plurimi ex Avitis Ceris, facti Cerei in vitium flecti:
propter Majores, ô quot decrevere in minimos!
Tu ex Majoribus Virtute & ingeniô maximus.
Nobiles cunæ fuerunt Tibi mobiles gradus, ad Virtutem;
Nempè quid potest esse ex optimis non bonum?
Quot doctissimos, pijssimosq; Prædecessores,
tot stimulos ad omnigenæ probitatis exercitia nactus es.
Permovebat Te ad pietatem in Superos,
Ille bonæ mentis Idæa,
Acerrimus Religionis Catholicæ Assertor,
Illustrissimus & Reverendissimus Dominus,
D. MELCHIOR MATVSZEWIC,
Episcopus Samogitiæ, Proavus Tuus.
Trahebat ad augendum Domûs Nobilissimæ immortalis
gloriæ jubar,
Illustris & Magnificus Dominus,
D. CASIMIRVS MATVSZEWIC,
Pincerna Minscensis, Patruus Tuus dilectissimus.
Os Divæ Themidis,
Quem toties Sarmaticus Areopagus,
Tribunalia Nostra Lechica Verum Areopagitam viderunt,
coram quo ipse Cato erubesceret.
Evolaret calamus si posset ad culmen Laudum,
Illustris, & Magnifici Domini,
D. CHRISTOPHORI MATVSZEWIC,
Parentis Tui.
Secula pariant tales Heróès,
ex utroque Cæsares,
qui domi Consi, belli Martes extiterunt.
Vtinam imitandi.
Dilectus Matri Patriæ CHRISTOPHORVS,
quia CHRISTVM ferens, bello,

bello, paceq; candidus, semper mansit & rubicundus.
Auream justè meretur Coronam,
Tuus Gentilitius lacte lotus CYGNVS,
qui semper dulce Patriæ cecinit Melos,
Olorino candori insignes auxit splendores,
Illustris Familia
Præcelsæ Parentis Tuæ,
ANNÆ ELISABETHÆ ALBINOWSKA.
Polona hæc Cornelia,
quantam laudem meretur, vel ex Teipso Filio.
Non sic in auro enitet gemma, ut in Tua Materna Prosapia,
Illustrissimus & Reverendissimus Dominus,
D. ANDREAS ALBINOWSKI,
Episcopus Ordonensis, Suffraganeus Vladislaviensis, Avunculus Tuus.
Addiderunt lucem luci,
Cognatarum Domui Tuæ Maternæ Familiarum Sydera,
PIASECCIJ, ZURAKOWSCIJ, MĘCINSCIJ, CZESCIJ, SIEDLISCIJ, &c.
Magni hi sunt Familiæ Tuæ splendores,
Inter quos & ipsi Joves possent vel nasci, vel nosci.
Et certè in Capitolino Domûs Tuæ excelsæ colle,
Templum Tibi quorumvis Honorum, in Republica aperiendum pollicebantur.
Tu tamen Iuventam Tuam,
Humaniorib' literis, & egregijs moribus excultã,
DEO immortali in Hecatomben consecrâsti.
Ingressus es Sacram Canonicorum Regularium
Lateranensium Religionem,
Veriùs dixerim beatam Sanctorum Regionem,
Cælum

Cælum terreſtre, & terram Cæleſtem,
Verè terram promiſſionis.
Inde nempè,
Prima Orthodoxæ Eccleſiæ Capita,
Succeſſores PETRI, ſeptuaginta eſſe leguntur.
Archiepiſcoporum numerus,
duorum millium, ſeptingentorum quindecim
eſſe colligitur:
Epiſcoporum circiter duo millia annotantur.
Sanctorum Martyrum Canonizatorum,
Vndecim millia & ſexcenti,
Sanctorum Confeſſorum,
quatuor millia & quingenti numerantur.
Auguſta hæc AVGVSTINI Congregatio eſt.
Illius ſi antiquitatem petimus,
Fidei Chriſtianæ coæva eſt.
Si de præſtantia inquirimus?
innumerarum Religionum fons inexhauſtus,
motivum primum & fundamentum Inſtitutionum omnium, Sacrorum Ordinum exiſtit.
Stoas, Academos, docta Prytannea,
fruſtra alibi quæremus,
Ordo hic Sapiẽtiæ omnigenæ Encyclopædia eſt.
Sancta hæc Regula, & Regularis Sanctitas,
ſemper maluit eſſe, quàm vocari.
In Caſimirienſi Canonica,
SS. CORPORIS CHRISTI,
Perilluſtris, & Reverendiſſime Domine,
PRÆLATE.
Olorinum Rochetũ Canonicale, innocentis Tui animi typum,

Tu ipse Olor candidissimus assumpsisti.
Basilica hæc à CASIMIRO Magno,
basilico opere exstructa,
à tot sæculis
eruditione, & Viris Sanctis est florentissima.
Non tot fabulosa Berecynthia Deos,
quot illa Divos Cælis peperit.
Hanc quondam incolens, nunc Cælum incolit,
Ille Sanctitatis Idæa,
Laurearum Academicarum insigne Decus,
D. STANISLAUS CASIMIRITANUS.
In hac vitam mortalem pro æterna commutavit,
hactenus etiam cæci terror Orci
ADAMUS SIBOVIUS.
Penes eam Sacram CORPORIS CHRISTI Ædem,
Corpora sua, pretiosa & speciosa mortalitatis suæ
Cimelia deposuerunt,
Cælestibus visionibus toties in Vita recreati,
NICOLAI de Radomsko, JOANNES LEBLIN, NICOLAI BIECZ, alijque sexcenti Sancti Viri.
Canonicam Casimiriensem,
Mare merè dixerim,
quæ in tot fontes divisa, semper hauritur, nunquã exhauritur.
Conventibus plurimis, excultissima ingenia.
Philosophicis Cathedris, Stagyritas vel Platones,
Theologicis Exedris Aquinates,
Sacris suggestibus Diviniores Pericles, Chrysologosq; suggerit.
Majora edisseret nostri seculi Genius.
Illa Principibus Cathedrarum Ecclesijs,
Scientiâ, pietate, moribus, ornatissimos Canonicos,
Pontificijs Tyaris, doctissima Capita,
Senatui

Senatui Lechico, optimos Senatores subministrat.

Illa

In STANISLAO MANIECKI, I.V. Doctore, Casimir: PRÆLATO, Consistorio Cracoviensi OFFICIALEM Generalem.

In HYACINTHO LIBERIO, S. Th. Doctore Verè Tullio Sacro, Diœcesi Cracoviensi Librorum Ordinarium CENSOREM.

In GEORGIO GIEDZINSKI, Archicathedrali Ecclesiæ Leopoliensi, primò Canonicum & Cancellarium, tandem in eodem Suffraganeum & Episcopum dedit.

In altero STEPHANO de Giednie GIEDZINSKI, S. Th. Doctore, eidem Archicathedrali Ecclesiæ Leopoliensi Canonicum contulit.

Ex hoc limpidissimo Canonicæ Casimiriensis fonte prodijt,

Ille Aureus Tripos Sapientiæ,

NICOLAVS WYZYCKI, Episcopus Chelmensis, Regni Secretarius & Senator, Abbatiæ Czerwenecensis Administrator perpetuus.

Porrò

Non tot ex vasto Neptuni Regno, prosiliêre Dorides, Nerei Palæmones;

Non tot ex busto Herculis, surrexêre Phœnicenses,

Vel ex Trojano equo, armatæ manus provenêre:

Quot ex Cracoviensi Canonicorum Regularium Lateranensium Congregatione,

Præsules, Senatores, Doctores, devotiq; Mystæ prodiêre.

Ita sub Sole Doctorum AVGVSTINO,

Hactenus hic Sacer Ager,

Viris doctissimis & pientissimis feracissimus est.

Quos inter

ex utroq; Cæsarem videt & invidet Orbis

Perillustrem, & Admodùm Reverendum Dominum,
AQVILINVM MICHAELEM GORCZYNSKI,
J.V. & S. Theologiæ Doctorem & Professorem.
Virum, ingenio, pietate, totq; doctissimis luci publicæ
datis operibus, commendatissimum.
AQVILINVM & MICHAELEM,
hoc est Intelligentiam sat dixisse.
Sed quid per vasta Nominum spatia volitas calame?
Soli IOANNI nuntia,
quia non tres, sed omnes Gratias complexus est.
Hercules, si aureas eloquij catenas concederes,
Vt nostrum vincire liceret Herculanum.
Sed à Te vincimur & vincimur,
Perillustris & Reverendissime Domine,
P R Æ L A T E.
Qui novus Alcides,
Triumphales Tibi ubiq; figis Columnas,
quibus *Plus ultra* laborum, Virtutum, Honorumq;
Philosophica & Theosophica inscripsit Pallas.
Ligasti animos, dum solveres argumentorum nodos.
Tu ipse es argumentum ad hominem,
utpotè effigiem boni Viri, ita exhibens,
Vt Te Virtutis & eruditionis Iconē esse omnes concluderent.
Apparuit in Te mira Aristotelis subtilitas,
Aquinatisq; sublimitas,
cùm in Cursu primò Philosophico, post Theologico
Lampada præclaræ Scientiæ,
Religiosis Theopompis tradebas.
Enituit summa Sacræ Eloquentiæ vis,
quoties Caucasea vel ferina mortalium corda
Velut alter Amphion vel Orpheus,

dulci

dulci zelosissimæ Concionis Cytharâ, leniebas, pertrahebas.
Testis est Tui Sapientissimi animi,
in rebus gerendis Argô centoculo oculatioris,
& Epidaurio serpente acutioris.

Præpositura Krasnicensis.

quam prudenti Vigilantia, & vigili prudentia,
totô Anni spatiô administrasti.
Ex qua difficilis hoc tempore regiminis Athletica,
Virtutis, & meritorum amplissimorum suffragiô,
Patrum Fratrumq; concordi voce & voto,
Ad hoc augustius fastigium Prælaturæ,
in quo nunc felix, genti electæ regnas;
Vocatus es.
Inde tantùm dubium maximum facis,
Dasq; Quæstioni Materiam,
Majusne Tu ab honore recepto?
an receptus Honor à Te capiat
ornamentum?
Multi prospero abbladientis sortis successu elati,
ceu alati Icari, superbas erigunt cristas;
Supernos se Ioves mentiuntur,
cùm inter consortia mortalium degant.
Stare se fortiter putant,
Licet Vitreis nutantis fortunæ pedibus innitantur.
In Solia Honorum, soli vicina evecti,
infima despiciunt;
quasi non eorum aliquando esset, ima capessere,
qui sublimia priùs tenuêre.

Ignari graviore casu eos ruere,
qui montium vertices seipsis implent,
quàm qui radices collium coluere.
Non Te infecit, hæc insanientis animi labes,
Prælatus es, & tamen scis subesse.
Vt inconstantem benè Tibi fundares sortem,
in humili de Te sensu eam collocasti.
Talem Te vidit receptus Honor,
qualem & invenit.
Magna est hæc felicitatis Tuæ portio,
quòd fortissimis Herculibus, par successeris Athlas.
Adijsti Appiâ Virtutum laborumq; Viâ,
eam Sacri Tui Magistratûs Curulem,
quàm felicissimo auspiciô
CONRADVS I. Casimiriensis Canonicæ PRÆLATVS,
Meritò non tantùm ex Ordine, sed Virtute meritisq;
Primus occupavit.
JOANNES AVSTRIACVS, in Academia Pragensi,
Sacræ Theologiæ Doctor,
à suo Antecessore, solô tantùm numerô Secundus.
JOANNES NICZKOVIVS, J. V. Doctor,
Disciplinæ Religiosæ observantissimus,
Summâ, & prudentiâ, & pietate exornavêre.
Nulla Vos tacebit ætas,
Gemmæ Prælatorum,
GREGORI POLONE, GASPAR WADOWI,
MARTINE KŁOCZYNSKI, J. V. Doctores.
Nulla Cortina Vos teget Illustres Vmbræ.

VICTO-

VICTORIS WERESCZYNSKI Vocalis fama,
adhuc posteritati, refert Victorias animorum.
Adhuc est Apparitio
MICHAELIS RVSIECKI, in Alma Vniversitate Cracov.
Sacræ Theologiæ Doctoris.
in ipsius Virtutum & Sapientiæ splendoribus.
Et quidni appareat? quàm Tu
Perillustris, & Reverendissime
NEO-DOCTOR,
Tuis elucidas benefactis.
Tantorum Virorum succedens in locum,
Successisti & in Virtutem.
Omni probitatis circumfusus genere,
Generalis PRÆLATUS,
dici meruisti.
Vt potè Generalis ectypus probitatis.
In Polona, & Lithava Provincia,
Provinciam Sacri Magistratûs geris,
Genti Lateranẽsium electæ, DEOq; dilectæ
in utroq; solo felicissimè imperas.
Nempè magnitudinem Meritorum Tuorum,
Sola Minor Polonia
capere non potuit.
Tanto Honori, Honorẽ addit, Mater Honorum,
Veterana Sapientiæ Magistra,
Regia Craci Pallas.

Patriâ Lauru ab ea coronaris,
tanquàm Polonæ Aquilæ vera Soboles.
More Majorum,
Exoticas non quæsijsti Laurus,
Laurigeram Sylvā, tot seculis stātem, tot privilegijs munitam,
in Helicone Iagellonico videndo.
A Minerva Lechica,
Hoc viridi Doctoratûs Theologici voluisti,
ornari Corymbo,
sub quo Tui Prædecessores
feliciter floruêre.
Acclines ergò Laureæ Theologicæ,
Caput eruditum,
quod Virtutes erexerunt, & merita in altū Honorum evexerūt.
Sub Victrici hac fronde,
illud Persicum Tibi occino:
VIVE, FLORE, VINCE.
Adversitates cunctas triumpha,
Heros Laureate.
Ambiant Tuum Laureatum Verticem,
& Præsuleæ Vittæ,
quem Doctorales, nunc cinxere Coronæ.

